

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Ecoul din București la presa jidano-maghiară.

Diarele ungurești și jidano-ungurești atîta au strigat și au injurat asupra naționalităților, și staturilor vecine — ca să tăcem de cele din lăuntru statului — pînă cînd au început a se întoarce ecoul și din străinătate. În loc de a se purta foile din cestiune ca niște organe ale unei puteri mari, cu generozitate, sau dacă li s'au părut că generozitatea nu are loc, cel puțin cu desconsiderarea cese mai șede celui puternic, bună-oară cum face Rusia, care încă se putea simți ofensată atît prin toastul lui Grădișteanu cît și prin afacerea Brialmont, diaristica jidano-ungurească a creșut, că va impune cu gură mare. Că s'a înșelat, am avut ocaziune să vedem și din alte ecouri reproduse în coloanele noastre. Aici reproducem după „Imparțialul”, foaie moderată, un articol, care este un ecou la numeroasele strigăte și injurături ale presei jidano-ungurești, dar tot odată și o dovadă deplorabilă, cum știu ele îndepărta de la monarchia austro-ungară pe aliații cei mai naturali, cari sunt dela natură chemați a lupta împreună contra inamicului comun.

Eată articolul din cestiune:

N'am avut obiceiul să ne lăsăm la această parte a diarului în combinațiuni politice, unele mai fantastice de cît altele și nici n'am purtat vre-odată polemică cu cineva. Am spus numai faptele pe cît a fost cu putință. De astă dată însă ne vedem nevoiți să părăsim acest tărîm spre a răspunde diarului „Pester Lloyd”, care de multă vreme nu încetează ași bate joc de toate popoarele peninsulei balcanice într'un mod pentru care în zadar căutăm un termen mai moale. De mult acest diar s'a făcut cunoscut prin eleganța limbajului în părțile orientului incult. Representant fidel al misiunii maghiare pentru civilizarea Orientului, „Pester Lloyd”, de un șir de ani n'a încetat a trimite razele sale de lumină peste deasa întunecime a popoarelor balcanice. Începutul l'a făcut cu injurăturile, a continuat cu minciunile și acuma suferim de grand-maniă, a ajuns la sistemul compus, adică să întrebuițeze de o dată ambele mijloace civilizatoare, proprii culturii maghiare și vorbite de pe pustiile Ungariei.

Mărturisim, că nu simțim plăcere în a polemisa cu diarul maghiar după idei și nemțesc după limbă. Aceasta o facem siliți, căci scim că numitul diar stă în strînsă legătura cu guvernul maghiar, ba chiar și cu ministrul de externe din Viena. Prin urmare articolii ce se publică în „Pester Lloyd” de și sînt îmbrăcați într'o haină murdară, totuși și au impor-

tanța lor, lumea din afară s'a obișnuit ași privi ca expresiunea vederilor politice ale sferelor conducătoare din Ungaria.

În primul său articol de la 23 Iulie, „Pester Lloyd” găsește cu cale să se ia după o nălucă, ce se numește confederațiunea balcanică, își plămuesce în fantasia sa inferbentată o mulțime de pericoli ce ar urma din această confederațiune pentru monarchia austro-ungară și apoi taie și spânzură pe toate popoarele balcanice... pe hîrtie. Pentru diarul pestan, este mai pe sus de ori ce îndoială, că o confederațiune balcanică nu poate să existe de cît cu tendințe agresive față cu Austro-Ungaria și în a tot știința sa „Pester Lloyd” cunoaște deja toate secretele cele mai intime ale fie-cărui stat balcanic. În ce privește pe Români eată ce ne spune numitul diar: Acestia (Românii) nu se îndoiesc nici un moment, că ei n'ar fi chemați să stăpînească două părți de lume și că dacă astăzi stîndardul lor nu falfăie pînă în inima Europei și pînă în fundul Asiei, aceasta o datorim numai modestiei lor de pînă acuma.

Nu scim dacă „Pester Lloyd” ia în serios aceste lucruri, tot ce scim însă este că în România încă nu s'a găsit nimeni, care în orbirea sa națională să meargă așa departe și să susțină că două regimente de honvezi sînt de ajuns pentru ca se arunce în Dunăre toată armata românească. Aferățiunile politice și grand-maniia sînt proprietatea exclusivă a Maghiarilor, din nenorocire vecini cu noi. Cine voese să se convingă deplin despre acest lucru, n'are decît să ia în mână ori-care diar maghiar și va vedea pînă la ce grad s'a ridicat căldura în capetele politicilor din regatul S-tului Stefan. Nu este cestiune politică de interes general european, despre care voinicoșii noștri vecini să nu vorbească cu un aer, ca și cînd ei ar învîrți toată lumea cu degetul cel mic. Cinci milioane de Maghiari ruinați în privința financiară și neajunși încă la adevărata independență, îndrănesc să dea lecții în fie-care țară și să amenințe chiar întreaga diplomație europeană și apoi tot Maghiarii să vină să ne dică noauă Românilor, că suferim de grand-maniă! O! aceasta este tot ce poate să caracterizeze mai bine îngâmfarea Maghiarilor și pornirea lor repede spre cădere.

Înainte! „Pester Lloyd” e tutti quanti, căci pe calea aceasta de sigur că nu ne veți discreditat pe noi Români în fața Europei. Este o vorbă veche, scoasă din filosofia practică a poporului, că cine sapă groapa altuia cade el într'însa. Acest proverb ni se pare că nu va trece mult și se va aplica și la Maghiari. Mulți cari mai înainte erau apărători zeloși și mari sprijinitori ai aspirațiilor maghiare, astăzi au început ași întoarce fața de către maghiari, căci 16 ani de dominațiune maghiară în jumătatea transilvană a monarchiei austro-ungare, i-a convins că maghiarii nu sînt decît niște negustori de vorbe mari și late dar goale la miez.

nici un interes; nici nu te molestez cu ea. Îți va ajunge a sci că este vorba de un contract de vîndare, făcut odinioară de baronul Adalstan, și numele persoanei acesteia, ca și numele soției sale se află într'însul repetat în toată frasa. Numele acestor consoți, morți în floarea vieții, unul în mod tragic și misterios, celalalt tocmai în odaia aceasta, unde ne aflăm, poate în patul acesta părăsit și stricat, care-l veți acolo jos, făcure, fără îndoială asupra mea un fel de impresiune ce nu mi-o puteam explica. Eu eram cu totul adăncit în studiul meu, și soba făcea mult șgomot, precînd credeam a auți, de repețite ori, o pocnitură în scară. Prin aceasta fui așa emoționat, și mă simțam totdeodată așa rușinat că am trăsărit, încît nu voiam nici chiar a-mi întoarce capul spre a vedea ce poate fi. Ce minune, că lemnăriile aceste vechi și umede, începură a simți efectul unui foc mare făcut în odaia de pocniră din cînd în cînd?

Am continuat a ceti; dară după pocnitura treptelor și a barierei urmă un alt șgomot: era ca scărșnitul unei unelte de fer pe zid, dară condusă de o mână așa slabă sau nesigură, încît uneori putei bine atribui șgomotul acesta, ghiarelor unui cloșan în luptă cu cartele aceste vechi și mari de pe părete. Eu m'am uitat și nevedînd nimic, nu mi-am întrerupt cetirea, hotărît a nu mă mai nelinișci de șgomotele aceste, particulare fie-cărei, odăi și totdeuna produse de cauzele cele mai simple din lume.

Revista politică.

Sibiu, în 18 Iulie.

Se poate că în decursul zilei de astăzi procesul celebru, despre afacerea dela Tisza-Eszlár în care s'a pretratat la tribunalul din Nyiregyháza, se va fi terminat. Vineri s'a început pledoriile. Cuvîntul cel dintăiu la avut procurorul de stat. După acesta reprezentantul acuzatoarei Solymosy, avocatul Szalay, după cari au urmat apărătorii acuzărilor: Funtak, Friedmann, Székely, Heumann, și Eötvös. Ori cum va fi sentența (procurorul de stat declară pe acușati de nevinovați și propune eliberarea lor), din proces și din cele ce s'a scris în legătură cu acest proces, s'a vădut un lucru nealterabil, s'a vădut cît este de puternică influența jidovească în statul unguresc. Influența jidovească joacă rolul principal.

Dela Cattaro se scrie la „Neue fr. Presse” că de cinci patrare de an, de cînd s'a suprimat revoluțiunea în Crivoscie, ținutul acela este tot pusti. Austria îl stăpînesce, însă afară de vre o câteva muieri și copii, cari umblă fără căpătăiu prin munți, altă populațiune acolo nu există. Peste 2,000 de persoane fugite se află în principatul Muntenegrului și nu se gîndesc la întoarcerea acasă. Nici guvernul muntenegrean nu are de gînd să le trimită acasă. Din contră le ține acolo pentru ca să le aibă drept simbre pentru bande de insurgenți în viitor.

Tot la „N. fr. Presse” se scrie din Seraiavo, că pe lângă toată privilegieri autorităților, nu se poate împedea contrabandarea agitațiilor, fie din Serbia, fie din Muntenegru. Agitațiunile croaților nu găsesc teren fecund în Bosnia, cu toate acestea sînt periculoase, pentru că dau avînt agitațiilor din Serbia, și Muntenegru.

Bosniacii, fără de excepțiune, urîsc pe Croați. Deci îndată, ce ar simți că au a fi încorporați la Croația, ministrul de răsboiu ar trebui să se gîndească numai decît la un sucurs numeros de trupe în ținutul ocupațiunii.

După cum se vede din diare în 11 August n., principele Petru Carageorgevici și princessa Zorca din Muntenegru, vor serba, nu încredințarea, ci cununia lor, la carea țarul Alesandru III și-a dat, nu numai binecuvîntarea, ci și o sumă frumușică de ruble. Cununia aceasta, diare considerabile, au aflat-o deamă de a o face obiect de articoli de fond politici. În articolii aceștia se discută, dacă principele Petru este ales a înlocui mai tîrziu pe regele Milan sau pre principele Alesandru al Bulgariei. Și resul-

Este o copilărie a căuta după cauzele aceste, dacă ai altă ocupație mai bună.

„Dară un al treile șgomot mă hotărî a mă întoarce și a privi încă odată spre scară. Auđii carta cea mare de pergament, care acopere ușa zidită, mișcându-se și pocnind în mod particular; o am vădut ridicându-se de repețe ori, jucînd în verigele de care e acățată și unflîndu-se ca și cînd un corp, care după dimensiunile sale ar fi putut fi un trup omenesc, s'ar mișca în dosul ei. De astădată m'am spăriat serios. Era cu putință, ca un hoț să se fie ascuns acolo, care aștepta momentul a năvăli spre mine. Eu m'am sculat în grabă spre a-mi lua sabia de pe scaun, unde o puseseș sosind aici, dară n'am găsit-o.

— Și cu cuvînt, dișe Cristian; vai! ea era la mine.

— Nu știu, replică dl Goefle, dacă am atribuit disparițiunea acestei arme unui capriciu neobișnuit de rënduială a lui Ulflas: destul că nu m'am uitat în geamantanul meu și nu eram nici decum nelinișcit a nu-mi regăsi hainele întinse de mine pe spatele fotelului. Eu n'am obiceiul a face asemenea lucruri însuși, și pe semne nu mi-am mai adus aminte, că totuși le-am făcut. Blăstêmata de sabie nu s'a găsit și eu avui timp a mă linișci și a-mi dice că sînt un poltron, că niminea n'are să mi pîndească viața și decumva vre-un hoț ar

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțuzește de E. B.)

(Urmare).

„M'am dus pînă la ușa aceea, convins că băiatul n'a îndrăznit a o deschide de tot, ci o împins numai ceva, spre a se asigura, că eu nu sînt de parte; ușa aceasta era tot așa de bine închisă ca și cealaltă.

„Să se fie hotărît băiatul a o închide eară, vîdîndu-mă aici, și puținul șgomot ce l'a putut face, să nu-l fi auđit pînă-ce m'am mișcat pentru a-mi căuta pipa și a pune lemne în foc? Aceasta era cu putință; am intrat în odaia pázitorului și am găsit pe Niels dormind bine. Era evident, că nu s'a mișcat. Eu am stîns foelul din camin, de frica unui accident, și am revenit aici unde erau toate în linisce. Fluieratul jalnic nu-l mai auđeam. Mi-am diș, că vîntul o fi străbătut prin vre o crepătură și am reluat pipa și dosarul afacerii, care-l studiez în momentul acesta pentru baron.

„Afacerea aceasta, care-mi oferă interesul unei cestiuni de drept cam încurcate, n'are pentru dta

tatul discuțiilor este că următorii principelui Petru sunt destinați (de Rusia) a sguduși existența monarhiei austro-ungare.

Diariul rusesc „*St. Peterburskija Vedemosti*” se ocupă de un timp încoace cu multă predilecție cu monarhia Austro-Ungară. După ce spune că Rusia trebuie să se fortifice din resputeri în părțile despre Austria, ia la ageră critică starea internă a monarhiei, pe care o află miserabilă în toată privința. Trecând apoi la partea esternelor noastre, ne cercetează referințele cu principatele slave și între altele dice: „Participarea principelui din Montenegro la serbările santei încoronări din Moscva a instrăinat foarte tare cercurile guvernului din Viena de cătră domnitorul Montenegro. Ce se atinge de populațiunea principatului Montenegro, referințele față cu Austria sunt și mai puțin pretinoase ca ale majorității din regatul Serbiei. Austria n'are nici un aderent în Muntenegru: a avut Austria parte de mare iubire pretinească până când n'a luat asuprași protectoratul propagandei catolice în Bosnia și Erțegovina. Din timpul acela a început a scăde influința Austro-Ungariei printe Muntenegrini, și poltici austriaci cu greu vor spera îmbunătățirea stărei actuale dela locotenentul-colonel Milencovici. E lucru miraculos, că pentru bărbații de stat austriaci, înrolați de comun, dintre burocrația vienezilor, adevărurile istoriei sunt litere nescrise, și că imperiul austriac pentru ignoranța acestor oameni fără nici un folos face atâtea experimente de stat. Istoria aderenților lui Hus și a protestanților din țările coroanei bohemice și inspiratele nisuițe ale rușilor din Galiția, ale românilor, serbilor din Banat, serbilor din Voivodina și ale celor din fosta graniță militară de a se uni sunt cunoscute pretotindenea, numai bărbaților de stat austriaci, întemeiătorilor „Reuniunii de ajutoare” pentru Bosnia și Erțegovina, nu le sunt cunoscute.

Spre documentarea afirmațiilor sale citează numita foie un sir de fapte istorice despre luptele dintre catolici și ortodocși în Dalmația, Bosnia etc. apoi termină astfel:

Austria va plăti noauale încercări de propagandă catolică între ortodocși prin totala pierdere a influinței sale în insula balcanică; și poate compromite poziția câștigată cu atâtea osteneală. Întrigele Austriei în Albania mai ales însă între Albanzii catolici dela granițele montenegrine sunt bine cunoscute din evenimentele mai din urmă, cu toate acestea năsuințe, ale cabinetului din Viena, cu greu se poate crede că Austria și va câștiga simpatii durabile la albanzii catolici. Este absurditate a presupune că Austria cu 200,000 de catolici în Bosnia și Erțegovina se înceapă războiul religios contra miliocanelor de ortodocși din Bosnia, Serbia, Erțegovina și Muntenegru. După cum se vede Austria trăiesce în epoca clericalismului și guvernul nu este destul de puternic de a se măsura cu acest rău, de care sunt cuprinși cei mai mari bărbați de stat ai lui, precum e contele Kálnoky, Taaffe, Hohenwart, Falkenhayn, Thun, Clam-Martinitz, Lobkowitz, Br. Hübnér și mulți alții. „Reuniunea austriacă de ajutoare figurează deocamdată ca institut privat, lucrările ei însă se judecă de tot nefavorabil și ele vor servi ca eclatantă dovadă că în Viena s'a început deja războiul religios contra majorității populațiunii din peninsula Balcanică. Timpurile actuale sunt tare nepriincioase ideilor religioase — și dacă Austria va con-

tinua pe calea apucată se poate trezi ușor la „Solferino și Sadowa.”

În diarul Moscvei, Katkov, vorbind despre raportul dintre Austro-Ungaria și România, având în vedere cu deosebire cestiunea Dunării, află atitudinea respingătoare a României față cu hotărârile conferenței dela Londra, naturală și întemeiată. Cu toate că Rusia a luat parte la hotărârile acestea, promite României spriginul rusesc. Având în vedere fusământatea ce se poate atribui espectoratiunilor de Katkov în timpul de față, cele scrise despre cestiunea Dunării, cel puțin nu pot fi trecute cu vederea.

În Polonia rusască au primit toate căile ferate ordin, să arete cât mai curând, în caș de războiu câte trenuri militare ar pute pune în mișcare pe di.

„R. L.” în numărul său de Sâmbătă scrie un articol plin de căldură pentru generalul Brialmont. După ce face o scurtă biografie și adaugă că incidentul neplăcut pentru general, ar fi isvorind din nescari intrige țesute de inimizii lui de acasă, exprimă părerea, că incidentul acesta poate înlesnesc lui Brialmont venirea în România.

În Serbia a chemat ministrul de războiu pe 7 Septemvre toate trei clasele milițiane, pentru ca în puterea legii celei nouă de reorganizare să dea armele. Măsura aceasta este din unele părți privită cu neplăcere, deoarece se poate aduce în legătură cu alegerile, cari probabil vor urma după 7 Septemvre.

Brialmont.

Afacerea Brialmont este comentată de „P. Ll.” în chipul următoriu:

Afacerea generalului Brialmont, pertractată în ședința de eri a camerei din Belgiu, marchează o nouă și importantă cale, pe care se sbuciumă de un timp încoace România, spre inomisibila ei pierdere. Guvernul din Belgiu și-a implinit detorința în modul cel mai loial, denegând generalului concesiă de a merge în România și depărtarea lui din serviciu după purtarea sa nequalificabilă. În adevăr Europa și-ar fi făcut foarte rea opinie despre referințele armatei Belgiului, când ar fi fost cu puțință, ca un oficier în poziția generalului pus deja în disponibilitate, se comită o greșeală așa de mare contra disciplinei militare fără a fi pedepsit, și pe lângă aceasta se și-o încoroneze cu un comentariu, pe care toată lumea — civilă și militară — cu un cuvânt mai moderat — l' numesce necuviincios. Guvernul din Belgiu n'a întârziat a lua și măsurile, cu cari era detoriu bunului seu renume față cu Europa. Reclamațiunile făcute în această privință de cătră reprezentantul Austro-Ungariei, este lucru foarte natural, asemenea și grăbirea guvernului belgian în darea de satisfacție.

Însă reclamațiunile făcute guvernului român, care sub ori-ce guvern se codeșce, sunt cu mult mai importante ca cele adresate guvernului din Belgiu, care sub ori-ce guvern și implinesce detorințele față cu Europa în modul cel mai eclatant. Cu greu se va afla esemplu, ca guvernul unei țerișoare de însemnătatea acesteia, a unei țerișoare, care prin indulgența și indeferentismul cabinetelor normative abia eri s'a primit în șirul statelor independentente, se îndrăznească a lucra contra obicei-

iurilor și detorințelor buneii cuvințe internaționale, ca și România. Comica grandomanie, de care sunt cuprinși politici din Bucuresci ține în continuă indispoziție întreg contingentul. Dela două scandaluri — și politica internă a țerei e toată scandal — și dela două crime — căci sub scuțul constituției României înflorește crassul despotism al guvernului — trec consiliarii regelui Carol la nouă pretensiuni adresate cabinetelor europene. Principele Gorceacoff însă, care de tot pretinesce intitula pe politici din Bucuresci cu „mes enfants” și i tracta ca pe nisce băeți de scoală înderetnici, el era singurul bărbat de stat din Europa, care a aflat adevăratul ton, cu care trebuie tractată asemenea societate. Cabinetul din Viena lua prea serios lucrul cu pretensiunile Sale. Prin aceea că politici valachi au fost tractați, ca și când ar avea omul de lucru cu ministri din Belgiu, s'a dat nutremēt parocismului grandomaniei, și nu trebuie se nămirăm, dacă în fine a degenerat la atâtea, ca și când s'ar fi sters toate liniile care despart marile puteri europene de vasalul de odinioară al porței. Vor trebui să se dedee oamennii în Viena a tracta cu România astfel, după cum ar tracta în asemenea casuri Francia sau Englitera. Nu este stat în Europa apuseană, care în imediata sa apropiere și în cea mai directă sferă a sa de putere ar tolera aventurile politice, urmărite acum în Bucuresci.

Însă noi mai avem vreme destulă spre așa ceva. Prin paciența ministrului nostru de externe reclamațiunile făcute României au devenit cam lucru de toate zilele, ceea ce n'ar trebui să sufărăm; cu toate acestea ultimele declarațiuni ale guvernului cu privire la mult discutatul toast dovedesc, că guvernul regelui Carol la întrebare respicată scie da răspuns la înțeles. Trebuie ținuti numai pe calea aceasta, ansă avem din destul.

Nici că mai voim se vorbim despre faimoasele lucrări de fortificare, cari sunt motivul călătoriei generalului belgian la Bucuresci. Dacă guvernul român stăruiesce, ca cu ori ce preț se se fortifice Bucurescii, așa ca Parisul, poate se o facă! Dacă contribuabili români nu dic nimic, când li se store banii spre a plăti tunurile Krupp și fortificările à la Paris, atunci pentru noi e tot una. Totuși va mai curge încă puțină apă pe Dimbovița, până când capitala României se va pute pune pe o treaptă cu Parisul, când fortul Grivița — de bună samă așa se va numi — va fi în stare se oprească în calea lor armatele puterilor europene. Până atunci se pot întâmpla în Bucuresci multe schimbări, despre cari astăzi nici nu visază cei de acolo.

Altfel stă lucrul cu provocațiunea, ce se plăneșce acolo sub numele de „Revisiunea constituțiunei”. Dacă domnitoriul României, ar primi titlul de „Rege al Românilor”, atunci aceasta ar fi o provocare, ce s'ar îndrepta deadreptul în contra monarhiei noastre. Și nu ar fi nici decum de ajuns ca guvernul nostru să se mărginească numai la aceea, de a nu recunoasce acest titlu. Nu trebuie să se conceadă nici decum, ca acest titlu se fie întrebuintat în mod oficial nici chiar acolo în țeara lor.

Aceasta ar fi egal cu o proclamare oficială a „Romaniei irredente”, și atunci monarhia ar trebui se ia măsurile ei corespundătoare. Față cu asemenea încercări, trebuie să se aducă aminte guvernului

pofti punga mea ar fi lucrul cel mai cu minte a-i da fără luptă mica sumă din ea.

„M'am îndreptat apoi spre scară cu sânge rece și rezolut, îți jur; dar tocmai atunci se produse alucinațiunea... ean veți, Cristiane, privesce portretul acesta din dreapta ferestei...”

— Am cercat a' l vedea, țise Cristiano, dară el este așa de rău plasat în fața luminei, și muștele sau umezeala așa l'au pătat, încât foarte puțin deosebesc.

— Dară privesce-l la lumină; și așa eată că înserează și este timp a aprinde luminările.

Cristian aprinse sfeșnicul cel cu trei brațe, care remăsese pe masă și privind portretul, suindu-se pe un scaun și revărsând claritatea luminei asupra tabloului, cu ajutorul albumului său de buzunar, ținându-l între ochi și luminările flăcărânde din sfeșnic.

— Tot așa rău vedea, țise el. Este portretul unei femei cam mare și de o turnură elegantă; ea șede și are în cap un vâl negru, precum il poartă doamnele svedice earne, pentru ași scuti ochi de albul zăpedei. Văd mâinile sunt foarte bine făcute și foarte frumoase. A! a! haina este de satin sur deschis cu noduri de catifea neagră. Este portretul doamnei sure?

— Da, este portretul baronei Hilda.

— În casul acesta, voiesc să-i vedea fața. O vedea, e frumoasă și blândă. Așteaptă nișel, domnule Goe-

fle... fisionomia aceasta te pătrunde de simpatie și de blândetă.

— Dar așa numai ascultă istorisirea mea?

— Cum se nu, dle Goeffe? Timpul mă grăbeșce, dară aventura dtale mă interesază și voiesc să știu sfârșitul. Eu ascult.

— Ei bine replică avocatul, pe când imi îndreptam ochii spre cartea aceasta mare a Svediei, care o veți acolo acățată pe părete, o figură omească eși de sub ea, ridicându-o ca și cum ridică o portieră de tapiserie și figura aceasta era o femeie mare și slabă, nu sveltă și frumoasă precum ar trebui să fie aceea, care o reprezintă portretul, ci palidă și devastată ca și când ar eși din momentul său, și haina ei sură, mănjită, purtată, cu pantlicele sale negre desfăcute și atârnatore părea în adevăr că aduce încă cu sine pământul din moment. Aspectul acesta era așa de trist și groaznic, încât am închis ochii, ca să nu vedea viziunea aceasta penibilă. Când i-am deschis, fi va fi fost o secundă sau aproape o minută, nu știu, figura era tocmai înaintea mea. Ea coborise scara, a cărei pocniri se mai aușea încă, și me privea cu ochii tulburați și cu o fiesitate, care o ași putea numi cadaveroasă, pentru a exprima absența ori căru cuget, ori căru interes, ori cărei vieți. Era în adevăr o moartă, care sta în picioare înaintea mea, la doi pași de mine, și eu am remas ca fascinat, doară

însumi foarte urit, și poate cu pērul drept în sus în cap, n'ași tăgădui...

— Pe onoarea mea, țise Cristian, o apartiune neplăcută, și eu cred că în locul dtale eu v'ași fi afurisit sau i ași fi spart ceva. A ținut aceasta mult timp?

— Nu știu. Mie mi s'a părut că nu mai are sfârșit, căci am închis earăși ochii spre a me elibera de ea și când i-am redeschis, năluca mergea; ea mergea spre pat. Ce a făcut acolo nu țiaș putea spune. Mi se părea, că mișcă perdelele, că se pleacă spre a vorbi cu cineva, pe care-l vedea, eu însă n'am vădut pe nimenea. Apoi voia să deschidă feresta; dară cred că nu o a deschis. În sfârșit ea a revenit spre mine. Eu mă încuragiasem puțin. Am cercat a cugeta cu judecată. Am cercat a mi da samă despre fața ei. Dară nu era cu puțință. Eu n'am vădut, decât ochii ei mari și morți, dela cari nu-mi puteam întoarce privirea. Altcum năluca trecu de astă dată iute. Prezența mea, decumva o va fi observat, părea că nu o irită și nu o surprinde. Ea plutea nehotărît prin odaie, cerca a se reintoarce la scară, și părea că nu o poate găsi. Mâinile ei slabe căutau zidurile, și deodată nu o am mai vădut. Un vânt fluerător a mai mers odată prin aer și prin urechile mele; apoi a încetat și, ca la mijlocul acestei crize, eu nu m'am simțit nici decum alterat, eu am observat foarte bine dispozițiunea șgomotelor neobiciuite și chipul fantastic.

român, că sfera de putere a Austro-Ungariei se întinde de fapt peste Orient, și că acolo numai cu consimțământul monarhiei noastre se poate face o transformare, pre când tot, ce se face fără consimțământul ei e nestatornic. O politică română care se împotrivesce, trebuie înădușită cu toate mijloacele, și atunci monarhia va fi în stare a rezolva această problemă. România, nu poate se aibă alt mod și altă îndreptărire de existență, decât aceea, pe care o află în înțelegerea cu marea putere vecină; dacă a pierdut pe aceasta, atunci și-a pierdut chiar existența.

Ce insultă ar mai fi pentru guvernul nostru, dacă ar lăsa să se întâmple în liniște proclamarea „Regelui Românilor!” Să se protesteze de cu vreme, și într'un chip, ce eschide ori ce dubietate despre intențiunile monarhiei, în contra acestei forme nouă de extravaganță politică, și în cazul acela să se urmărească o astfel de procedură, dela care nici o altă putere nu s'ar abate, nici cât e negru sub unghia.

Varietăți.

* (Denumire.) „Kuryer Lwowski” din Cracovia anunță, că imperatul a subscris denumirea lui Zaleski de locuitor în Galiția, în locul lui Potocki. Zaleski intră în funcțiune în 18 August.

* Principele Bismarck a plecat în 28 Iulie la Kissingen.

* Conte Persano fostul vice-admiral italian a murit în 28 Iulie n.

* (Necrolog.) Ioan Constande, fost mulți ani profesor de desen în orfanotrofiul teresian de aici și pensionat de guvernul ung. cu o pensie disproporționată, a murit Duminecă dimineața, lovit de apoplexie. Reposatul a fost un om activ și în impregiurări de multe ori de tot nefavorabile, a făcut relativ mult pentru familia sa și în sfera sa modestă chiar și pentru poporul său. El se lupta cu curagiu cu vicisitudinile, și umorul cel de invidiat, care nu l'părăsea nici odată, i ajută se le înfrunte în casurile cele mai multe. Fieci țerena ușoară!

* (Junimea română din Reghin și giur) arangiază „Petrecere de vară”, care se va ține în 12 August st. n. a. c. în promenada din Reghinul-săsesc; în folosul scoalei române din loc. Începutul la 3 oare p. m. Prețul intrării: de persoană 1 fl. v. a., de familie 2 fl. v. a.

Comitetul arangiator

Președinte: Dr. Alesandru Ceușianu, medic.
Secretariu: Iacob Butnariu, jurist.

Cassar: Ioan St. Torpanu, teolog.

Reghinul-Săsesc, 20 Iuliu 1883.

Ofertele marinimoase se vor cuita pe cale diaristică.

* (Himen). Domnul Ioan Șandru, teolog și-a serbat Duminecă în 17/29 Iulie anul curent cununia în Brașov cu domnișoara Livia Pop, fiica Domnului Iosif Pop, jude suplent la tabla reg. din Maros-Vásárhely.

* (Himen). Dl Nicolau Pană, învățătoriu în Zernești și-a serbat cununia cu domnișoara Maria Nicodim Dan din Zernești Duminecă 17/29 Iulie a. c.

* („Biserica română”) este intitulată o broșură care a apărut înainte cu vre-o două luni și a cărei

„Eu m'am pipăit și m'am convins că eram eu. M'am pișcat de mână și am simțit-o foarte bine. Am vădut butelca cu rum abea începută. Nu eram nici în stare de estasă, nici în stare de beție. Nu mai simțeam nici cea mai puțină frică. Eu mi-am dis cu sânge rece, că chiar am durmit în picioare. Mi-am sfărșit pipa, precugetând aventura și chiar lăsându-mă puțin efectului imaginațiunei mele și unei dorințe nehotărâte de a mai avea o alucinațiune pentru a cerca de a o birui; dară fenomenul acesta nu s'a repetat și eu m'am culcat foarte liniștit. Totuși am adurmit numai târziu, dară fără a fi cât de puțin bolnav.

— Dară, dișe Cristian, cum de ți s'a făcut acum rău, când ai gândit la aparițiunea de ađi noapte?

— Ei, așa e omul! El are emoțiuni retractive când aude vorbind de nebunii, el însuși devine ceva nebun. Astăđi mi-am amintit în două rânduri istorii de felul acesta, cari sânt fabule sau de bună samă visuri, dar cari conțin povește inalte și misterioase.

— Cum așa, domnule Goeffe?

Va urma.)

autor este protopresb. gr. cat. din Satmare, Ioan Marcu sau Márk. Broșura se ocupă cu crearea unei biserici române independente de ori și cine, afară de papa (!!!). N'am luat încă notiță despre broșură, rezervându-ne a ne ocupa cu ea mai târziu. Nici acum nu luam încă notiță, dacă nu vedeam în „P. Ll.” de Vineri o notiță, pe care am cugetat că nu ar fi bine a o trece cu vederea. „P. Ll.” după un extras foarte scurt din broșură observă: „Scrierea aceasta merită considerațiune, nu numai pentru că a apărut într'un timp, când aspirațiunile cunoscute a le Românilor ear apar pe orizontul politic, ci și pentru că autorul ei este un păstor sufletesc distins din diecesa episcopului român gr. cat. Szabó, decorat tocmai în zilele aceste.”

* (Incidentul dela Oituz.) Despre incidentul acesta am cetit în foile de aici că un sergent dela gendarmeria ung. a trecut granița, îmbrăcat civil și a arestat pe un desertor. Acum cetim în toate foile ce ne au venit dela București următoarele:

„În ziua de 29 Iunie, sergentu-major austriac, Ioseph Egyek, comandantul punctului Poiana-Sărata, trecend peste frontieră în România, îmbrăcat în haine civile și înarmat cu un revolver, a intrat în comuna Hirja, pentru a prinde pe un desertor numit Costantin Papuc. Ajuns în dișa comună sergentul-major austriac, urmărind pe C. Papuc, a intrat după el în cărciuma lui Vasilie Tătar, l'a amenințat cu revolver, pe el și pe celelalte persoane care se mai aflau în cărciumă în acel moment, și pe urmă dând afară din cărciumă pe locuitori, a legat și pus în lanțuri pe pretinsul desertor căutând al tiri peste hotar.

„Primarul comuni Hirja, auđind țipetele prizonierului, a alergat imediat și aflând pe acest străin fără pasport vizat care aresta lumea fără mandat l'a dus la primărie și de acolo la espedat la sub-prefectura de Tergul-Ocna.

„Suntem informați că d. prefect de Bacău trimis de ministru în anchetă a făcut o minuțioasă cercetare, și că între altele a cerut a se acorda medalia serviciului credincios primariului comunei Hirja, pentru conduita sa energică, demnă și prudentă.

„Revizuirea”, care ne dă aceste amenunte, nu cunoasce încă motivele, care au făcut pe minister să dea ordine, de a se da libertatea sergentului major austriac.”

* (Grindină.) Dela Agnita primim scirea că în 29 Iunie a cădut grindină pe cucuruze și o parte din grâne. În 13 Iulie s'a descărcat o tempestă cu grindină pe altă parte a hotarului. Grâu, cucuruz, ovēs, cânepă — pe unde a ajuns tempestatea toate sânt nimicite. Paguba nu se poate spune. Apa a adus un bou înecat dela Ruja.

* (Pace cu „profontul.”) Ministerul c. și r. de răsboiu a dispus să se cerce nu cumva s'ar putē obține pâne mai bună pentru soldați de cum este „profontul” sau „pufundul” de astăđi. După cum aflăm la unele corpuri s'au și cercat cu un fel de pâne lungăreață (Wecken) și s'a aflat că este mai bună și mai nutritoare. Se așteaptă că pânea cea nouă va înlocui „profontul.”

* (Manevrele militare) în România se vor face anul acesta în diviđii. Ele vor începe la 15 Septemvre și vor ține până la 15 Octomvre.

Concentrările pentru manevre se vor începe la 15 August. Atunci se vor concentra jumătate din trupele ce urmează să ia parte la eserciții. La începutul lui Septemvre comandantii corpurilor vor inspecta trupele concentrate. La 15 Septemvre se va concentra cealaltă jumătate a trupelor, și la 20 Septemvre se vor concentra rezerviști.

La sfârșitul lui Septemvre vor începe inspectiunile pentru formarea tabloului de înaintări.

* (Scoalele în România). România are astăđi 3000 de scoale rurale de copii cu 100,000 scolari și 149 scoale rurale de copile cu 9325 scolare. Mai departe 300 scoale cetățenesci de copii și copile cu 37,000 elevi și 830 învățători și învățătoare. Numerul liceelor e 7, frecventate de 2108 scolari. La licee sânt 160 profesori. România mai are 6 scoale normale (pedagogii) cu 760 scolari, 6 scoale industriale pentru fetețe cu 300 scolare și 5 scoale comerciale cu 780 scolari. (Unde sânt scoalele de meserii din București și Iași? Red.). Considerând că fie care soldat sau milițian trebuie se învețe „carte”, putem presupune că în România în scurt timp vor fi rarități oamenii, cari nu vor sci ceti și scrie.

* (Spre sciință cui se cuvine.) Noi am fost publicat în Nr. 79 al foaiei noastre un articol „Din părțile Transilvane,” la care am adaus traducerea unui articol din „Magyarország”. „Telegraphul” dela 17 Iulie reproduce articolul din „Ma-

gyarország,” substituindul lui „Kolozvary-Kozlony” (așa botează „Tel.” pe „Kolozvári Közlöny”). Cu toate că „Telegraphul” nu numesce isvorul de unde a reprodus articolul tradus și așa substituirea eronată nu ne ar privi, în interesul adevărului atragem atențiunea cetitorilor interesați asupra acestei erori. Causa erorii, de bună seamă este articolul nostru, care se începe cu nisce reflexiuni la unele plângeri ale lui „Kolozvári Közlöny”. — Pentru noi nu reclamăm nimic.

* (Cetewayo), regele zulu-caffrilor din Africa de meadă-đi, carele fusese prins în London, după ce s'a întors sub protecțiunea britanică în patria lui a fost bătut și omorit de alt căpitan de zulu-caffri Usibepu. Dimpreună cu regele Cetewayo fură omorite și muerile regelui și mulți dintre căpitanii sei.

* (Cutremur de pământ). Dela Neapole s'a telegrafat alaltăeri, că în insula Ischia a fost cutremur înfricoșat. În Casamicciola, Forio, Lacco, Cimeno s'au surpat case multe, îngropând mulți oameni. S'au trimis vapoare pentru transportul vulneraților. Se calculează peste 1000 de morți. Spitalurile din Neapole sânt pline. Biserici s'au transformat în spitaluri. Intre cei nenorociți se află prefectul din Cagliari și episcopul din Casamicciola.

Afacerea dela Tisza-Eszlár.

(Urmare.)

Nyiregyháza, 4 Iulie.

Se continuă ascultarea cu Matei. S'au insinuat mai mulți martori ceea ce îndreptășește a crede, că afacerea va lua dimensiuni mari. Apărătorii ventilează întrebarea delegărei altui tribunal, la din contra vor ași depune mandatul.

Apărătoriu Dr. Friedmann: Pe basa legii penale propun introducerea cercetărei disciplinare contra martorului Matei, care a întărit cu jurământ două depuneri ce difer cu totul una de alta. — Apărătoriu Eötvös: Martorul acesta a făcut 5 depuneri deosebite una de alta, cea dintâi în Nyiregyháza, unde a depus cu 15 martori, că nu scie nimic despre schimbarea cadavrului; a doua, în Tisza-Löck, a fost învinuitoare, pe aceasta a desvoltat prin depunerea a treia în Nyiregyháza; în depunerea a 4-a din Maramurēs, a declarat earăși sub jurământ, că depunerea-i învinuitoare e mincinoasă; ađi earăși într'a 5-a depunere sânt toate adevărate. Martorul acesta e a bună samă mincinos! — Presidentul: Înainte de a se pronunța judecătoria în privința aceasta, nu-i permis a-l numi fals. — Dr. Eötvös: Aceasta e opiniunea mea și am drept a o esprima drept motivare pentru propunerea, ce am de cuget a o face. „După ce martorul acesta a mărturisit mincinos și a luat parte la schimbarea cadavrului, propun a se șterge din șirul martorilor și a se primi în șirul acușătorilor.” Cum șede Vogel cel nevinovat pe banca acușătorilor, așa trebuie să șadă și acesta.

Procurorul: Nu pot sprigini propunerea făcută asupra lui Matei întru cât privesce mărturisirea-i mincinoasă; spriginesc însă propunerea a se primi în șirul acușătorilor pentru participare la schimbarea cadavrului.

Pres. împărtășește, că tribunalul să va pronunța asupra propunerilor acestora.

Confrontat cu Herschko și cu Smilovics, Matei rămâne pe lângă aceea, c'ar fi sēvērșit cu cei dintâiu numiți schimbarea cadavrului. Sē cetesce o epistolă interesantă scrisă de Smilovics martorului deja ascultat Rosenberg, despre care Smilovics susține că nu l' cunoasce. Epistola sună astfel:

„Noi trei am depus total! Depune și Dta, ca să ni se ușureze poziția”. Smilovics susține că ar fi scris epistola la provocarea unui sođ de al său din temnița, care s'a îngrițit de hărtie, peană, cerneală și de espedarea epistolei.

După pausă se ascultă martorul Csepkanics. El a fost când cu întemplantarea, beat și nu-și aduce aminte de detaiuri. A auđit pe oameni strigând în urma lui Herschko, răspuns n'a dat Herschko. Președintele constată, că depunerea martorului diferă de cele ce le-a fost depus martorul la protocol la prima înfățișare.

Presidentul: Ce-ai vădut în Tisa? — Martorul: Înnota un cadavru. — Pres.: Ai vădut cadavru din depărtare. Martorul: Da. Pres.: Opt plute erau legate una de alta; unde ai vădut cadavru înainte sau inapoia plutelor. Martorul: Am observat cam 15 coți inapoia plutelor un obiect, obiectul acesta a dispărut sub plute, când a reapărut am cunoscut, că e un cadavru. Pres.: Aceasta difere de depunerile dtale de mai înainte.

Apărătoriu Eötvös: Părerea mea e, că depunerea de ađi a martorului consună cu depunerea lui cea dintâiu. — Pres.: Pentru ce ai depus mai înainte altfel? Martorul: Fiindcă am fost silit. Din

întrebările apărătorilor Eötvös și Heumann rezultă, că interpretele a făcut traducere falsă, ceea ce face ca depunerea să apară tendențioasă. — Procurorul: (cătră Csepkonics) Văduta-i pe cineva pe malul Tisei pe când călătoreai? — Martorul: Pe nimenea. — Pres.: Ai fost adus la Hust. Ce au voit dela dta? Martorul: Mi s'a ȳis să depun aceea ce am depus în Nyiregyháza; aceea o am și subscris în protocol înaintea judecătorilor. Pres.: În protocolul acesta să afirmă, că te ai fi plâns, că în Nyiregyháza te-ar fi silit să depuni precum ai depus. Martorul: Aceasta nu o am ȳis. Pres.: Dta ai fost însă ascultat și în Maramureș? Martorul: Da, și acolo am depus în față la patru martori, că în Nyiregyháza nici nu m'au chinuit și nici nu m'au bătut. Presidentul: Cum ai venit la Maramureș? Martorul: Într'un car; un evreu mi-a dat banii pentru car. Presidentul: Cine a fost evreul acesta? Martorul: Nu știu. Din răspunsurile la întrebările apărătorului Heumann rezultă, că martorul și Matei au locuit în Nyiregyháza împreună. Din confruntarea lui Matei cu Csepkonics s'ar părea, că multe din depunerile acestui din urmă ar fi neadeverate.

Urmează ascultarea lui Herschko. Dânsul scie, că Csepkonics a strigat cătră plutăși: „Veniți! vedeți, aici e un cadavru!“ Cadavru trecuse deja în putre, de aceea nu s'a dus nimenea să-l vadă. Plutașii se hotărâră a face în ȳiva următoare arătare la judecatorie.

Urmează ascultarea muerei lui Urban, care vrea să facă depuneri în privința etății lui Morit Scharf. Ea cunoaște pe Iosif Scharf, și pe fiul acestuia, pe Morit și știe, că Morit s'a născut la a. 1867 și că în August anul curent va fi de 16 ani. Martora crede că aceasta e adevărată starea lucrului. Pres.: (cătră Scharf) Ce ȳici la acesta? — Iosif Scharf: Eu m'am căsătorit numai în anul 1867 și în August 1868 s'a născut Morit. — Martora: Ba nu, a fost la a. 1867. Acusatul Scharf: (cătră martora) scii d-ta aceasta cu siguranță? — Martora: Da. — Scharf: Dar unde am locuit eu atunci? — Martora: În Altdorf. — Scharf: Acea nu-i adevărat, pe timpul, când s'a născut Morit încă nu locuiam în Altdorf. Apărătorul Eötvös: Mă rog să se ceară estras din protocol și lucrul e gata. Urmează ascultarea altor martori, cari s'au insinuat de bună voie. Francisc Csuhă și muerea acestuia nu împărtășesc

detalii în privința întemplerii. Muerea lui Csuhă istorisește, că pe timpul schimbării cadavrului li s'a interȳis evreilor părăsirea caselor; pe băiatul unui evreu l'a incuiat judele comunal din motiv, că a fost trimis după carne. Martorul următor Debreczeni a fost ascultat cu privire la pierderea Esztirei Solymosy. La aceasta a servit Hatalovsky, care precum se scie a fost depus a fi vădut și după ameați pe Eszter Solymosy în sat. Martorul afirmă sus și tare, că Hatalovsky a fost în câmp și că prin urmare n'a putut vedea pe Ester. Martorul Iosif Lazy întărește depunerea martorului premergătoriu. Apărătorul Eötvös: Îmi permit a întreba cine sânt martorii acestia pe cari nu ia insinuat nimenea și despre cari apărătorii nu știu nimic. — Pres.: Martorii acestea au fost insinuati. — Eötvös: Da, dar de cine și pentru ce? — Pres.: Cu Hatalovsky s'a întemplat în tocmăi. (Aplause în public) — Eötvös: Cetesc însă în ȳiare, că în Tisza-Eszlár se adună anume martori. Nu cum-va se țin și acești doi de sociul acelora? Apărătorul Friedmann: Atrag atenȳiunea înaltului tribunal, că maniera de a câștiga pe calea aceasta martori stă în contradicere cu procedura penală. (cătră Lazy): Ai vădut dta pe Hatalovsky cu stăpânul seu în Dobrețin pe câmp? Lazy: Nu, eu eram bolnav. — Dr. Friedmann: Cum poți dta dar depune, că a fost pe câmp? — Lazy: Am aȳdit dela vecini. — Dr. Friedmann: De ce nu te-ai insinuat mai de mult dacă tocmai sciai ceva? — Lazy: Nu m'a chemat nimenea — Dr. Friedmann: Și acum te-a chemat? — Lazy: Da, judele. — Dr. Friedmann: Depusai ceva înaintea judeului. — Lazy: Nam depus nimăru nimic. — Dr. Friedmann: De unde s'a știut deci, că dta scii ceva. — Lazy: La întrebarea aceasta nu știu răspunde. — Dr. Friedmann: După întrebările aceste e de prisos să accentuez, că martorele acesta depune fără a scie ceva: de altcum tocmai mi se spune, că martorul e unul dintre cei acurați.

Procurorul propune a fi jurați plutășii; ear martorii cu depuneri de însemnătate secundară se nu fie admiși la jurământ. — Pres.: incheie ședința la 3 oare după ameați.

Acusatul Vogel se declară nevinovat; în ȳiva în care ar fi predat el cadavru lui Smilovics, nici nu s'a întâlnit cu Smilovics. Se confruntează ambii, Smilovics ȳice, că el ar fi spus la recercarea

judeului cercetătoriu încă la confruntările de mai înainte, că Vogel l'ar fi îndemnat se primească schimbarea cadavrului. — Acusatul Vogel: A fost aceasta adevărat? — Smilovics: Nu, am spus-o deja pentru ce o am făcut. Smilovics spune, că Bary ar fi tras palmei lui Vogel, fiind că acesta ar fi declarat mincinoase afirmările lui Smilovics. Aceasta s'a întemplat într'o odaie a castelului Kálay. La un al doilea cas a strigat judele cercetătoriu: „spune adevărul!“ fiind că eu am ȳis că acesta e adevărul, a demandat judele cercetătoriu să-mi aducă apă. Am trebuit se beau un ulcior după altul. În urma acestora mi-a tras Bary eară o palmă. Bary părăsi odaia în care intră comisariul de siguranță și ȳise că are însărcinarea să bată pe Vogel până când va spune adevărul. Comisariul de poliȳia, continuă acusatul, m'a lovit de 3 ori peste cap și m'a reținut de nou se beau apă ȳicând: „spune adevărul evreule, la din contră te bat până mori!“ Mai târȳiu mi-au legat mânilor în spate, ear comisariul mi-a poruncit să mă desbrac în pielea goală. După aceste m'au condus într'o casă unde se aflau paie, aici am fost silit să mă culc și comisariul de siguranță m'au amenințat, că mă va spânzura de amândouă picioarele. Cu toate acestea n'am fasonat. După aceea m'a dus în curte unde se afla un șafot. Și aicea am rămas pe lângă adevăr. M'au purtat după aceea pe jos până în un alt sat, cu toate că eram tare bolnav și numai după ce am cădut pe drum, m'au transportat mai departe cu carul. Unsprădece ȳile am fost incuiat, după aceea am fost ascultat. Eu am spus că nu știu nimic. M'au confruntat cu Smilovics, care nu știu să defigă cu securitate ȳiva întâlnirii noastre. Judele cercetătoriu l'a dus într'o altă casă. După câțva timp a venit Smilovics eară în casă și atunci știu să defigă cu precisiune ȳiva întâlnirii.

(Va urma).

Loterie.

Sâmbătă în 28 Iulie 1883.

Viena:	36	33	13	50	87
Timișoara:	13	80	87	4	2

Bursa de Viena și Pesta.

Din 28 Iulie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.80	115.75
London (pe poliȳa de trei luni)	119.90	119.95
Galbin	5.65	5.67
Napoleon	9.50	9.50
100 marce nemȳești	58.50	58.50

Nr. 38.

[450] 2-3

CONCURS.

Conform ven. rescript consistorial dto 30 Decembre anul trecut Nr. 4971. 1882. B. pentru ocuparea postului preoțesc în vacanța parochiă română gr. or. de a III-a clasă Someșul rece în protopresbiteratul Clujului să escrie concurs cu termin de 30 de ȳile dela prima publicare în „Telegraful Roman.“

Salariul preoțesc în bani gata computat după un calcul mediu de 5 ani și aprobat de sinodul parochial în ședința sa estra-ordinară dela 21 Iulie 1881, este 400 fl. provenitoriu din următoarele emolumente:

1. Casa parochială de lemn cu două despărțeminte acoperită cu șindilii și grădina din jurul ei cu pomi de legumi și de cosit.

2. Cimitierul vechiu în giurul Bisericeii cu pomi și de cosit.

3. Dreptul liber egalmente cu poporul de lemnerit și pășunatul vitelor în pădurea segregată comunală.

4. Dela 92 familii sau fumuri câte o merță mică de bucate și câte o ȳi de lucru cu mâna.

5. Porȳiunea canonică de 15 juregere 457° arătoriu și fânaș.

6. Stola usuată sinodalmente sistemisată, cum se poate observa în protocolul sinodal din 21 Iulie 1881.

Spre orientarea concurenților se observă, că în suma de 400 fl. nu este computată usuata terȳialitate cantorală și decima fêtului sau crâșnicului.

Concurenții sânt poftiți a subșterne concursurile sale subscrisului în termenul indicat, fiind instruite conform statului org. și a regulamentului congres. provisoriu din 1878, cătră sinodul parochial adresate.

Cluj, 16 Iunie 1883.

Vasile Roșescu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 248.

[449] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătorești dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, ȳiitoare de protopresbiteratul Mercurii, să escrie concurs cu termin până la 13 August st. v.

1. Cinadie, cu salariu anual de 250 fl. v. a. quartir liber în edificiul scoalei și grădina de legumi în mărime de 2 jug.

2. Ludoș, cu salariu anual de 200 fl. relut de quartir 20 fl. și lemne de foc.

3. Spring, cu salariu anual de 200 fl. quartir liber în edificiul scolei și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, și vor adresa cererile lor concursuali, instruite conform legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea până la terminul susindicat însemnându-se numele comunei unde le este ubicaȳiunea și posta ultimă Dela oficiul protopresbiteral a tractului Mercurii.

Mercurea 8 Iulie 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 85.

[447] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea a trei stațiuni învățătorești la scoala elementară capitală română gr. or. din Poiana, protopresbiteratul Mercurii, să escrie prin aceasta concurs cu termin până la 12 August st. v. cu următoarele emolumente:

1. Doue posturi cu salar anual de câte 300 fl. v. a.

2. Un post de adjunct dotat cu 250 fl. anuali.

Salarele se solvesc din ajutoriul dela aloidiul comunal în rate lunari anticipative.

Dela învățatori se cere, ca în dumineci și sârbători se țină strană în sânta biserică.

Concursurile instruite conform legilor din vigoare, sânt a se adresa până la terminul sus indicat cătră oficiul protopresbiteral al Mercurii.

În conșlegere cu oficiul ppresbiteral. Poiana, 24 Iunie 1883.

Comitetul parochial.

N. Maneguș m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 247.

[446] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătorești dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, ȳiitoare de protopresbiteratul Mercurii, se escrie concurs cu termin până la 12 August st. v. a. c.

1. Rod, cu salariu anual de 300 fl.

2. Gârbova, cu salariu anual de 200 fl., quartir liber în edificiul scoalei, 4 stânjini lemne de foc, din care e a se încălȳi și scoala și grădina de legumi în mărime de 400°.

3. Bogatu, cu salariu anual de 200 fl. și quartir liber în edificiul scoalei.

4. Armeni, cu salariu anual de 150 fl. și quartir în edificiul scoalei.

5. Sângătin, cu salariu anual de 130 fl., quartir liber în edificiul scoalei, lemne de foc și grădina de legumi.

6. Beșineu, cu salariu anual de 100 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au aș adresa cererile concursuali, instruite conform prescrișelor legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea până la terminul indicat, însemnându-se numele comunei unde

este ubicaȳiunea și posta ultimă a concurentului.

În conșlegere cu concernintele comitete parochiali.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mercurii.

Mercurea, 6 Iulie 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. protopresb.

Nr. 187.

[448] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învățătoriu, la scoala elementară capitală gr. or. din Sas-Sebeș, să escrie concurs cu terminul până la 14 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: 300 fl. v. a. ear după doi ani de serviș 350 fl. v. a. la an.

Doritorii de a ocupa acest post au aș adresa suplicile instruite în sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. în Sebeș, trebuie să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, și iertând împregiurările să se înfășoșeze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică, pentru a-și areta desteritatea în cântări și tipic.

Sas-Sebeș, 1 Iulie 1883.

În conșlegere cu oficiul ppresbiteral.

Comitetul parochial din Sebeș.

[445]

3-3

Anunciu.

Din partea unui institut particular din România se caută un tiner Român, absolvent a unei scoale pedagogice, cunoscând bine și limba Germană.

Va avea o bună remuneraȳiune.

Adresa pentru Iulie:

I. Stănescu, profesor, Előpatak:
ear mai departe: ... Buzeu România.